

Sorszám	Erdőgazdaság	1958—65. évek erdőfeltérési adatai							
		Beru- házási épít.hitel	I. o. eg. út		II. o. eg. út		III. o. eg. út	Erdei vasút	MÁV eg. rakodó
			alép.	felép.	alép.	felép.			
			1000 Ft	km					
27.	Hajdúsági ...	283	—	—	—	—	—	—	1
28.	Cserhádi	50	—	—	—	—	—	—	—
29.	Kiskunsági ...	—	—	—	—	—	—	—	—
30.	Szolnokmegyei	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		338 731	210,7	271,5	134,7	130,5	379,4	45,9	15

Az ismertetett erdőfeltérési adatok tanúsítják, hogy az utóbbi 10 esztendő valóban a magyar erdőterületek feltérása eddigi legeredményesebb időszakának tekinthető.

И. Богар: ВАЖНЕЙШИЕ ДАННЫЕ О ОБСЛЕДОВАНИИ ЛЕСОВ ЗА ПЕРИОД 1958—1966 ГОДЫ.

Приведенные автором данные свидетельствуют о том, что последние 10 лет являются наиболее результативными с точки зрения обследования венгерской лесной территории. Эти данные дополняют заключительную статистическую работу, которая вскоре будет издана.

Bogár I.: DIE WICHTIGEREN ANGABEN DER WALDERSCHLIESSUNGSARBEITEN 1958/1966.

Die im Aufsatz angeführten Daten bezeugen, dass die vergangenen 10 Jahre in Bezug auf die Erschließung der ungarischen Waldflächen den bisher erfolgreichsten Zeitraum darstellen. Die mitgeteilten Angaben ergänzen ein umfassendes statistisches Werk, dessen Ausgabe bevorsteht.

Fakitermelők 1966. évi országos versenye

D. R. SZÁSZ TIBOR

Október 18. és 20. között negyedszer rendezték meg a fakitermelők országos versenyét. Az immáron hagyományossá vált — és jelentőségében egyre növekvő — versenyeknek kettős a célkitűzése: egyrészt a bevált fahasználati munkafogások és módszerek, vagy a még meglevő hiányosságok felszínre hozatala, másrészt a vetélkedők — az OEE vándorgyűléseire hasonlóan — egyben társadalmi megmozdulást is jelentenek. Amíg azonban az OEE vándorgyűlései csak a műszaki dolgozók találkozásának és szakmai tapasztalatcseréjének a fórumai, addig a fakitermelők országos versenyein a munkások, a technikusok és a mérnökök együtt jelennek meg. Ez az alkalom mind szakmailag, mind társadalmilag elősegíti a különböző beosztású erdészeti dolgozók összefogását.

Az idei verseny tartalmában és külsőségeiben is messze túlszárnyalta az eddigieket. Visegrádon, a Fekete-hegyen kialakított és az erdőgazdaságok lobogóival övezett versenytérrel nyíló csodálatosan szép panoráma nemcsak a versenyzők igyekezetét fokozta, hanem lenyűgözte a nagy számban megjelent szakmai érdeklődőket is. A festői Dunakanyar, a Salamon-tornya, a Fellegvár, a Pilis és a Börzsöny hegyeinek csúcsai méltó keretet adtak ehhez a — nemzetközi színvonalat elérő — vetélkedéshez.

A versenyen 27 erdőgazdaság 35 szakmunkása vett részt. Vendégül üdvözölhettünk ezen kívül 3 jugoszláviai versenyzőt is, akik jelenlétükkel viszonyozták a Delnicében, augusztusban megrendezett nemzetközi verseny magyar résztvevőinek látogatását.

A hazánkban rendezett eddigi versenyek tárgya a fahasználati munkák szervezése volt. E versenyek során — közel azonos feltételek között — különböző munkaszervezetben dolgozó munkacsoportok mérték össze erejüket és tudásukat. Az értékelés a munkacsoport egy tagjára jutó átlagteljesítmény és az előállított termékek önköltsége alapján történt. Ezéven szakítottunk az eddigi versenyformával. *Egyéni munkára alapozott versenyszámokat dolgoztunk ki.* A feladatokat úgy választottuk ki, hogy azok felöleljék a fakitermelés legfontosabb műveleteit.

Hét versenyszámban az 1—3. helyezettek pontszáma 1. táblázat

A verseny- szám meg- nevezése	Helyezési sorrend	Munkahely megnevezése	A versenyző neve	Elért pont- szám
Fűrészlánc élesítés	1	Mátrai Áll. Eg.	Kovács László ...	22,17
	2	Soproni Tanulm. Áll. Eg.	Schramek Ernő ..	21,04
	3	Délzalai Áll. Eg.	Lakos Ferenc	20,79
Fadöntés	1	Jugoszlávia	Wolf Antal	50,00
	2	Pilisi Áll. Eg.	Mikula Albert	50,00
	3	Jugoszlávia	Kranjc Rudi	50,00
Daraboló vágás	1	Balatonfelvid. Áll. Eg.	Novák János	22,18
	2	Mecseki Áll. Eg.	Halász János	16,36
	3	Mátrai Áll. Eg.	Blazsek Béla	14,53
Sarangolás	1	Börzsönyi Áll. Eg.	Győri Elek	34,55
	2	Jugoszlávia	Wolf Antal	33,80
	3	Mecseki Áll. Eg.	Müller János	33,77
Motorfűrész javítása	1	Délzalai Áll. Eg.	Lakos Ferenc	51,08
	2	Gödöllői Áll. Eg.	Nagy Mihály	51,00
	3	Északzalai Áll. Eg.	Horváth József ...	49,36
Választé- kolás	1	Pilisi Áll. Eg.	Mikula Albert ...	43,77
	2	Tolnamegyei Áll. Eg.	Zám János	31,87
	3	Nyírségi Áll. Eg.	Nagy József	31,62
Fejsze vágás	1	Soproni Tanulm. Áll. Eg.	Schramek Ernő ..	14,50
	2	Tolnamegyei Áll. Eg.	Zám János	14,00
	3	Vértesi Áll. Eg.	Varga János	13,00

Célkitűzésünk helyességét a versenyen szerzett tapasztalatok és elért eredmények igazolták. De a versenyzők és az őket oktató műszaki vezetők is egyaránt bizonyították, hogy mind az előkészületek, mind a selejtező háziversenyek során *olyan hiányosságok kerültek felszínre, amelyeket fokozatosan fel kell számolni, hogy szakmánknak minél több igazi mestere legyen.*

Az egyes versenyszámokat és a hozzájuk tartozó értékelési alapelveket az alábbiakban ismertetjük.

1. *Fűrészlánc élesítése.* A 2. és 3. versenyszámhoz Oregon rendszerű lánc szakszerű élesítése. Értékelés az élesítési idő alapján.

2. *Fadöntés Stihl Contra motorfűrészszel, az 1. versenyszámban élesített láncsal:* 1 db, kb. 40 cm tö átmérőjű fa szakszerű, irányított döntése. Értékelés a megadott iránytól való eltérés, a tuskómagasság, a törési lépcső, a törési lécs szabályossága és az esetleg bekövetkezett felszakadás és felhasadás alapján.

3. *Darabolóvágás Stihl Contra motorfűrészszel, az 1. versenyszámban élesített láncsal:* 38—42 cm átmérőjű keménylombos rönkből 2 db 5 cm vastag korong lefűrészélése. Egyiket felülről lefelé vezetett folyamatos vágással, másikat az átmérő feléig alulról felfelé, majd ehhez a vágáshoz csatlakozó felülről lefelé vezetett vágással. Értékelés a vágásteljesítmény, a vágásfelület és a fa hossz tengelye által bezárt szög, valamint az összetett vágásban a vágások csatlakozása alapján.

4. *Sarangolás:* 1 normál úrméter kérgezett bükk papírfá besarangolása két sarangkaró közé.

Értékelés a sarangolási idő és a berakás tömörsége alapján.

5. *Motorfűrészben levő hibák kijavítása.* Tüzelőanyagellátó berendezés adagolási hibájának, gyújtógyertya által okozott gyújtási, alapjárat hibanak és lánc olajozási zavarnak a kiküszöbölése. Értékelés a javításra fordított idő és a munka minősége alapján.

6. *Választékolás.* Ugyanannak a tölgy vastagfának a választékolása. Értékelés a választékolásra fordított idő és a kimért választékok által biztosított nyereség alapján.

Az összetett versenyben az 1—10. helyezettek összesített pontszáma

Helyezési sorrend	Munkahely megnevezése	A versenyző neve	Elért össz. pontszám
1	Pilisi Áll. Eg.	Mikula Albert	223,48
2	Délzalai Áll. Eg.	Lakos Ferenc	210,70
3	Pilisi Áll. Eg.	Balogh Márton	189,18
4	Tolnamegyei Áll. Eg.	Zám János	187,03
5	Északzalai Áll. Eg.	Horváth József	183,34
6	Dunaártéri Áll. Eg.	Kecskeméti István	181,56
7	Magasbakonyi Áll. Eg.	Heim László	178,59
8	Szombathelyi Áll. Eg.	Kovács Sándor	174,62
9	Mátrai Áll. Eg.	Blazsek Béla	174,29
10	Keletbükki Áll. Eg.	Budai Ferenc	173,26

Megjegyzés: a versenyszabályzat szerint feltételezhetően elérhető legtöbb pont 300 volt.

7. *Fejszevágás.* Vízszintes és függőleges síkban elhelyezett 5—5 db célkarika eltávolítása fejszével. Értékelés a találatok alapján.

8. *Balesetelhárítás.* Fakitermeléssel és közelítéssel kapcsolatos három balesetelhárítási kérdés rövid és lényegi megválaszolása. Értékelés a válaszok tartalma alapján.

Az 1—7. versenyszámban az első három helyezést elért dolgozók emlékérmet kaptak. A helyezettek nevét, az erdőgazdaság megnevezését és az elért pontszámokat az 1. táblázatban összesítettük. A 8., tehát a balesetelhárítási versenyszámban a versenybizottság helyezési sorrendet nem állapított meg. A döntésben azonos pontszámot elért versenyzők közötti helyezési sorrend a toátmérő és a tuskómagasság viszonya alapján került meghatározásra.

Az egyes versenyszámokban a jugoszláviai versenyzők a magyarokkal azonos eséllyel indultak, az összesített versenyben azonban nem vettek részt.

Az összetett versenyben a helyezési sorrendet az egyes versenyszámokban elért pontszámok összege határozta meg. Díjazásra az első tíz helyezett került (2. táblázat). Az 1—5. helyezettek 3000-tól 1000 Ft-ig 500 Ft-os ugrásokkal pénzjutalom, emlékérem és oklevél, míg a 6—10. helyezettek oklevél birtokába jutottak.

Úgy gondolom, hogy nem lenne teljes a versenyről adott tájékoztató, ha nem foglalkoznánk röviden a legfontosabb szakmai tapasztalatokkal. Hogy a különböző műveletekben elért szinteket értékelhessük, a 3. táblázatban ismertetjük az egyes versenyszámokban tervezett maximális pontszámot, az azt és a 0 pontot elért versenyzők számát és a teljesített pontszámok határértékeit.

A fűrészláncélesítésben mind a munka minőségét, mind az élesítés tempóját illetően csak egy-két dolgozó közelítette meg azt a szintet, amelyet a jó szakmunkásoktól joggal megkövetelhetünk. A fűrészlánc szakszerű és gyors élesítésének jelentőségét — úgy vélem — nem kell részleteznem, hiszen minden szakember előtt világos annak a lánc élettartamára és a termelékenységére gyakorolt hatása. Ez a megállapítás arra int bennünket, hogy nagyobb gondot kell fordítani a láncélesítés szakszerű oktatására és a munka ellenőrzésére.

A fa irányított döntése terén már sokkal kedvezőbbek a tapasztalatok, hiszen 5 versenyző tökéletesen teljesítette a feladatot. Ugyanakkor a fogyatékosok is felszínre kerültek, mert kilencen árultak el a felállított követelmények alsó szintjétől messze elmaradó ismereteket.

A darabolóvágás versenyszáma igazolta, hogy egyrészt a láncélesítés, másrészt a fűrészvezetés még nem vált dolgozóink vérévé. Különösen súlyosak voltak az összetett

Az egyes versenyszámokban a 35 magyar versenyző által elért pontszámok megoszlása

A versenyszám megnevezése	Tervezett maximális pontszám	Maxi- mális	0	Az elért pontszámok határértékei
		pontot elért versenyzők száma		
1. Fűrészlánc élesítés	25	0	0	1,51—22,17
2. Fadöntés	50	5	9	0—50,00
3. Darabolóvágás	50	0	16	0—22,18
4. Sarangolás	35	0	2	0—34,55
5. Motorfűrész javítása	50	2	11	0—51,08
6. Választékolás	40	1	17	0—43,77
7. Fejszevágás	20	0	0	0,50—14,50
8. Balesetelhárítás	30	18	0	10,00—30,00

vágás során a két vágáslap csatlakozásánál és a vágáslapoknak a fa hossz tengelyére merőleges fűrészeléskor jelentkező hibák.

A motorfűrész javítása versenyszám alapján megállapítható, hogy néhány versenyzőt kivéve, a munkaszalathoz állók többsége nem rendelkezett a szükséges motorismerettel és szerelő készséggel.

Legmesszebbmenő következtetésekre a választékolási versenyszámban juthatunk. A versenyzők közül fele 30%-nál kisebb értéket mért ki, mint amit az adott fából el lehetett érni. Ez a megállapítás a jövedelmezőség szempontjából különösen azokat az erdőgazdaságokat érinti, amelyekben szakmunkásokkal is válasz ékoltatnak.

A fejszemunkában kialakult átlagszint azt bizonyítja, hogy szakmunkásaink jelentős része már elszakadt a fejszétől és kifejezetten motorfűrészkezelővé vált. Nem lehet azonban eléggé hangoztatni, hogy a vibráció káros hatásának a kiküszöbölése érdekében mennyire előnyös a motorfűrésznek a fejszével való rendszeres felcserélése.

A balesetelhárítási kérdésekre adott válaszok arra utalnak, hogy szakmunkásaink általában jól ismerik az óvórendszabályokat. Ha azokat megfelelően alkalmazzák is, a balesetek számának további csökkenése várható.

Összegezve az 1966. évi versenyre vonatkozó fontosabb tapasztalatokat, megállapítható, hogy a versenyeknek ez a formája jelentősen hozzájárul szakmunkásaink tudásának gyarapodásához és teljesen kiküszöböli az eddigi versenyek túlzott fizikai igénybevételét. Ennek alapján a versenyeket szervező bizottság arra az elhatározásra jutott, hogy a soron következő versenyek is hasonló elvek alapján kerülnek megszervezésre. A több évben azonos versenyszámok és értékelési módszer megteremtí annak a lehetőségét, hogy évről évre lemérhessük a gyakorlottság mértékét és a szakismeretek fejlődésének ütemét.

Д-р Т. Сас : СОРЕВНОВАНИЕ ЛЕСОРУБОВ СТРАНЫ В 1966-ОМ ГОДУ.

Четвертый раз производим соревнования лесорубов страны с участием 35 специально обученных лесорубов 27 лесхозов. Во время соревнования оценивались отдельные операции: Заготовка пил, свалка, раскряжевка, моторной пилой штабелевка сортиментация, рубка топором, исправление моторных пил и устранение несчастных случаев. Такая форма соревнования значительно способствует увеличению знаний специально обученных рабочих-лесорубов и способствует выявлению недостатков.

Dr. Szász T.: HOLZHAUER-LANDESWETTBEWERB 1966.

Der 4. Landeswettbewerb wurde mit der Teilnahme von 35 Facharbeitern aus 27 Staatlichen Forstwirtschaftsbetrieben veranstaltet. Die einzelnen Nummern bezweckten die Bewertung der individuellen Arbeit im Schärfen der Sägeketten, Fällen, Einschneiden mit der Motorsäge STIHL, CONTRA, Schichten, Sortieren, Axthieb, Motorsäge-Reperatur und Unfallverhütung. Diese Form des Wettbewerbs trug wesentlich zur Bereicherung der Kenntnisse der Facharbeiter sowie auch zur Erschliessung der Mängel bei.